

خبرنامه

انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران

بهار و تابستان ۱۳۹۶

شماره ۲۵۵

دبیر علمی دوازدهمین
گردهمایی پیشنهاد کردند تا
زمان ارسال مقالات تمدید

شود که با موافقت اعضای هیأت مدیره
انجمن قرار گرفت.

هشتمین جلسه

هشتمین جلسه انجمن که در
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات
فرهنگی و در دفتر معاون پژوهشگاه
سید سجاد علم الهدی برگزار شد.
پیرامون همکاریهای دوجانبه مابین
انجمن و پژوهشگاه رایزنی شد.

همچنین در این جلسه بین
پژوهشگاه و انجمن ترویج زبان و ادب
فارسی، در تاریخ سهشنبه ۱۹ اردیبهشت
۱۳۹۶ تفاهم نامه همکاری به امضاء
رسید. در مراسم انعقاد این تفاهم نامه
دکتر سید سجاد علم الهدی، به
نماینده‌گی از پژوهشگاه و دکتر سید علی
اصغر میرباقری فرد به عنوان رئیس

سلسله جلسات هیأت مدیره انجمن

هفتمین جلسه

هفتمین جلسه هیأت مدیره انجمن،
با حضور دکتر بیگ زاده دبیر علمی
دوازدهمین گردهمایی انجمن ترویج
زبان و ادب فارسی در تاریخ:
۱۳۹۶/۰۱/۲۹ (سه شنبه) در دفتر رسمی
انجمن در تهران برگزار شد.

در این جلسه نامبرده به ارائه
گزارشی از اقدامات و هماهنگی های
لازم با مسئولان و نهادهای شهرستان
کرمانشاه ارائه داد که مورد بررسی و
ارزیابی هیأت مدیره قرار گرفت.
همچنین در این جلسه مصوب شد تا از
دکتر جلال الدین کزازی در دوازدهمین
گردهمایی انجمن ترویج زبان و ادب
فارسی در کرمانشاه تجلیل به عمل آید.

یادآور می شود که موضوع این تفاهم نامه نیز در زمینه تبادل استاد، تدوین درسنامه و جزوات آموزشی، تبادل

اطلاعات علمی، همکاری در زمینه نشر مشترک کتاب و ... بود که طرفین خواهان ارتباط و همکاری مؤثر در خصوص مفاد تفاهم نامه شدند.

نهمین جلسه

نهمین جلسه هیأت مدیره انجمن، در تاریخ: ۱۳۹۶/۰۳/۰۹ (سه شنبه) برگزار شد، در این جلسه به بررسی پیشنهادهای تشکیل شعبه های انجمن در سراسر کشور مورد بررسی قرار گرفت هم چنین در این جلسه حکم تأسیس

شعبه خراسان توسط دکتر میرباقری فرد به دکتر یاحقی اعطا شد.

دهمین جلسه

انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، پس از مذاکره پیرامون زمینه های همکاری، تفاهم نامه را امضا کردند.

دکتر علم الهدی پس از اشاره به ظرفیت های بالای پژوهشگاه گفت: با همکاری انجمن باید بتوانیم ارتباط بین نسلی در جامعه ایجاد کنیم و در این راه

شورای بررسی متون پژوهشگاه با بیش از دوهزار استاد ارتباط مؤثری می تواند داشته باشد و البته شبکه نخبگانی پژوهشگاه نیز در این مسیر از پتانسیل بالایی برخوردار است. ایشان همچنین اشاره داشتند که پژوهشگاه سه مجله علمی- پژوهشی در رشته ادبیات دارد (یک مجله به زبان عربی) که می تواند زمینه های همکاری را افزایش دهد.

همچنین دکتر میرباقری فرد نیز از آمادگی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی برای تشکیل کارگروه های مختلف در حوزه ادبیات، تصحیح متون، ادبیات معاصر، تشکیل گردهمایی های مشترک و ظرفیت های انجمن برای همکاری دوجانبه سخن گفت..

مطرح کردند که مورد بحث و بررسی قرار گرفت. بعد از آن دکتر بیگ زاده (دبیر علمی دوازدهمین گردهمایی) گزارشی از عملکرد دبیرخانه ارائه کرد.

دوازدهمین جلسه

در این جلسه که در تاریخ: ۱۳۹۶/۰۶/۲۸ با حضور دکتر کمالی نهاد رئیس دبیرخانه راهبری زبان و ادب فارسی کشور برگزار شد. ایشان به توضیح درباره سیاست‌های دبیرخانه پرداخت و آمادگی خود را برای همکاری علمی با انجمن ترویج زبان و ادب فارسی اعلام کرد که اعضای هیأت مدیره به تبادل نظر در این زمینه پرداختند.

در این جلسه که در تاریخ: ۱۳۹۶/۰۴/۱۳ و با حضور اعضای هیأت مدیره انجمن تشکیل شد، به بررسی نحوه تشکیل کارگروه‌های انجمن در حوزه‌های مختلف ادبیات فارسی قرار گرفت همچنین در این جلسه پیشنهادهای مختلف دانشگاه‌های سراسر کشور مبنی بر راه اندازی شعبه انجمن

در آن دانشگاه مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. که در نهایت با توافق اعضای هیأت مدیره چند دانشگاه برای تأسیس شعبه انتخاب شدند.

یازدهمین جلسه

یازدهمین جلسه انجمن در تاریخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰ در دفتر مرکزی انجمن در تهران برگزار شد. دکتر غریبی برنامه ساز صدا و سیما که در این جلسه به عنوان مهمان حضور داشت در ابتدا از تمایل خود مبنی بر همکاری دوجانبه با انجمن ترویج زبان و ادب فارسی را

آنان می‌انجامد بلکه زمینه سعادت و اعتلای جامعه را نیز فراهم می‌آورد. بدین سبب ضروری است در هر

جامعه‌ای بدین موضوع مهم و سرنوشت‌ساز سخت توجه شود و شرایط و امکانات لازم برای استفاده از این فرصت حساس و تأثیرگذار فراهم گردد. بدان سبب که روح لطیف کودک و نوجوان با ساحت عاطفی و احساسی ادبیات پیوند استواری دارد، بی‌تردید حوزه ادبیات کودک و نوجوان یکی از زمینه‌های مناسبی است که می‌تواند این هدف مهم را محقق سازد. بدان سبب که ادبیات بستر مناسبی برای بلوغ و ابراز احساسات و عواطف به وجود می‌آورد و میان دو بال احساس و عقل و خیال و واقعیت پیوند ظریفی برقرار می‌سازد، ابزار مناسبی برای بیان تجارب و دریافتهایی است که با زبان عادی امکان انتقال آنها به دیگران وجود ندارد. امروزه استفاده از ادبیات برای پرورش استعدادها و کودکان و نوجوانان ضرورت بیشتری پیدا کرده است. پیشرفت خارق‌العاده علم و فناوری و شکل‌گیری فضای مجازی امکانات وسیعی را در حوزه ارتباطات در اختیار انسان قرار داده است. اگر از این ظرفیت به درستی استفاده شود می‌توان به عنوان یک فرصت برای

گروه‌های ملی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی

پیام رئیس انجمن ترویج زبان و ادب

فارسی به همایش

ملی ادبیات کودک و نوجوان

بسم الله الرحمن الرحيم

به موجب آیه کریمه فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفاً فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا (روم/ ۳۰) آفرینش آدمی بر فطرت الهی استوار است. اگر انسان مبتنی بر این فطرت پرورش یابد به کمال حقیقی و مقام خلیفه الهی می‌رسد. کودکی، نابترین و صافی‌ترین دوره زندگی هر انسانی است؛ زیرا او در این مرحله از زندگی آمادگی کامل دارد که بر اساس فطرت الهی تربیت شود و استعدادها و نامتناهی خود را برای رسیدن به قله‌های کمال و سعادت شکوفا کند: كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَدُ عَلَى الْفِطْرَتِ فَأَبْوَاهُ يُهَوِّدَانَهُ وَ يُنَصِّرَانَهُ وَ يُمَجِّسَانَهُ. هر کودکی بر فطرت الهی ولادت می‌یابد و تربیت والدینشان مسیر و جهت زندگی آنها را مشخص می‌کند. توجه به پرورش کودکان و نوجوانان نه تنها به رستگاری و کمال هر یک از

در همایش‌های سالانه انجمن نیز هم‌نمایشگاه تخصصی کتاب کودک و نوجوان برپا می‌شود و هم در میان

نشست‌های علمی همایش چند نشست علمی به ادبیات کودک و نوجوان اختصاص می‌یابد.

جای بسی خوش وقتی است که می‌توانم به استادان، محققان و دانشجویان این حوزه ادبی مژده دهم که با همت اعضای محترم هیأت مدیره و اعضاء دلسوز و کوشای انجمن در برنامه راهبردی و جامع انجمن ترویج برای سامان‌دهی، اعتلا و ترویج ادبیات کودک و نوجوانان جایگاه ویژه‌ای پیش‌بینی شده و امید است انجمن با همکاری دانشگاهها و مراکز علمی و پژوهشی در آینده‌ای نزدیک زمینه اجرای برنامه جامع خود را برای ترویج و گسترش ادبیات کودک و نوجوان فراهم آورد.

برگزاری ششمین همایش ادبیات کودک و نوجوان با عنوان «همایش ملی ادبیات کودک و نوجوان و معنویت» و چهارمین جشنواره پژوهش پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها در حوزه ادبیات کودک و نوجوان با همت دانشگاه بین‌المللی امام رضا (ع) و همکاری مرکز مطالعات ادبیات کودک دانشگاه شیراز فرصت مناسبی است که درباره ابعاد مختلف

گسترش و ترویج ادبیات کودک و نوجوان بهره‌برد و مقدمات شکوفایی این سرمایه‌های بنیادی جامعه را فراهم آورد؛

اگرچه ادبیات کودک و نوجوان در تاریخ ادب فارسی و ادبیات عامه جایگاهی درخور توجه دارد، اما در روزگار کنونی با شرایط خاصی که بر جامعه فرهنگی و ادبی حاکم است ضرورت دارد بیش از گذشته و به صورت هدفمند و برنامه‌محور به این حوزه مهم فرهنگی و ادبی توجه شود و با استفاده از روش‌های علمی و متناسب‌سازی تجارب موفق بین‌المللی مبتنی بر سرمایه‌های فرهنگی خود برای حوزه ادبیات کودک و نوجوان طرحی نو دراندیشید و بر قامت رشید این عرصه فرهنگی جامعه‌ای فاخر پوشید.

از آنجا که ترویج ادبیات فارسی یکی از رسالت‌های مهم انجمن ترویج زبان و ادب فارسی است خوشبختانه از آغاز فعالیت این انجمن حوزه مهم ادبیات کودک و نوجوان در کانون توجه قرار گرفت و با تشکیل یک کارگروه پژوهشی و همچنین انتشار یک نشریه علمی پژوهشی با همکاری دانشگاه شیراز فعالیت‌های گسترده‌ای برای اعتلا و ترویج ادبیات کودک و نوجوان شروع شد و پنج همایش ملی با محوریت دانشگاه شیراز برگزار گردید.

دکتر دری (عضو هیأت
مدیره انجمن)

دکتر زهرا درّی (عضو

هیأت مدیره انجمن ترویج

زبان و ادب فارسی) که در این مراسم حضور داشت، روز بزرگداشت حکیم فردوسی را روز پاسداشت زبان پارسی نامید و از دکتر محمد امین ریاحی که برای شاهنامه تلاش زیادی کرده است یاد کرد و گفت: امروز سالگرد وفات ایشان است که تمام زندگی خود را صرف شاهنامه پژوهی کرده و مدیریت مجلاتی همچون سیمرغ و کیهان نامه فرهنگی و بنیاد شاهنامه را سرپرستی کرده و کارنامه درخشانی از خود باقی گذاشته است.

درّی ادامه داد: در باب فردوسی و عظمت شاهنامه او که به عنوان منبع مهم

فرهنگی، داستانی، حماسی، تاریخی، فراتاریخی، حماسی و اسطوره ای است که در درازنای تاریخ، فرهنگ ایرانی را تغذیه کرده و تأثیرگذاری زبان و ادبیات و گل مایه هایی که در این اثر نمود پیدا کرده منبعی سرشار از فرهنگ

این حوزه ادبی بحث و گفتگو شود و ضمن آشنایی با آخرین یافته های پژوهشی چالشها و آسیبهای حوزه ادبیات کودک و نوجوان شناسایی و راهکارهای مناسب ارائه گردد.

ضمن سپاس از دبیر محترم همایش و همه دست اندرکاران و برگزارکنندگان این گردهمایی ارزشمند از خداوند بزرگ توفیق می طلبد تا این همایش به اهداف مهم خویش دست یابد و نقش مهم و تاثیرگذاری در ترویج و گسترش ادبیات کودک و نوجوان ایفا کند.

و آخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

اردیبهشت ماه ۱۳۹۶

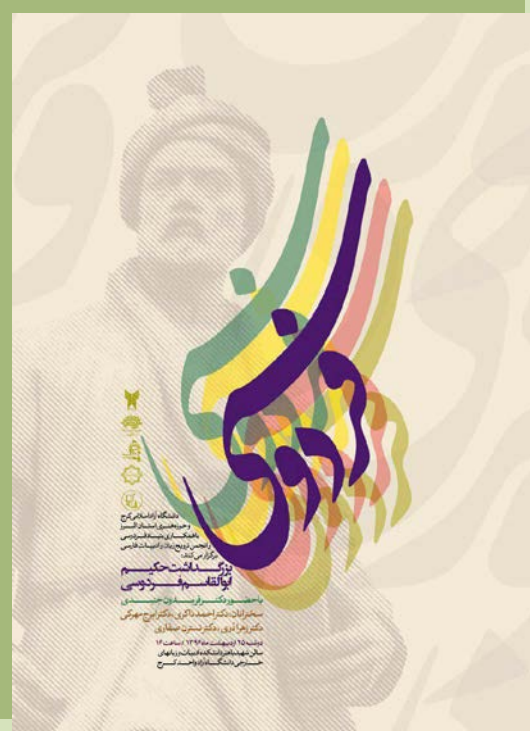
سید علی اصغر میرباقری فرد

رئیس انجمن

ترویج زبان و ادب فارسی

بزرگداشت
حکیم ابوالقاسم
فردوسی

همکاری انجمن
ترویج زبان و ادب
فارسی در برگزاری
بزرگداشت فردوسی
در دانشگاه کرج و
سخنرانی

The influence of)
writers upon the
spiritual horizon of
society. The steady
development of the
world

که از ۱۲ تا ۱۴ ژوئن در آلماتی
قزاقستان برگزار شد شرکت نمود و
سخنرانی خود را با عنوان:

The role of mystical and
Literary assets in cultural
excellence

ایراد کرد.

ایشان در این سفر، همچنین به عنوان
عضو شورای علمی و برنامه‌ریزی
گسترش زبان فارسی مرکز همکاری‌های
علمی بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات
و فناوری، بنا به درخواست آن مرکز از
کرسی‌های زبان و ادب فارسی در
دانشگاه‌های فارابی، آبلای خان و ژن
پی بازدید و با استادان و مدرسان،
برنامه‌ها و منابع درسی و وضعیت
دانشجویان این دانشگاه‌ها آشنایی پیدا
کردند.

سخنران دکتر محمد جعفر یاحقی
(رئیس شعبه خراسان) در چهل و ششمین
سالگرد درگذشت استاد محمد مهین

محمد جعفر یاحقی، مدیر قطب
علمی فردوسی‌شناسی در این مراسم با
بیان اینکه پرچمدار و قافله‌سالار ادبیات
کشور و همه دانش‌آموختگان رشته

فارسی بوده است، که همه عامه و
عالمان از آن بهره گرفته‌اند و این بهره
گیری تا معاصر ادامه یافته و از جهت
رسته‌ای قابل تحسین است.

وی از حیث تاریخی خدمتی که
فردوسی با شاهنامه‌اش به ادبیات فارسی
کرد را بی‌نظیر برشمرد و گفت:
مهمترین خدماتی که در طول تاریخ
گذشته ایران به زبان پارسی شد این بود
که علمای ماوراءالنهر در ابتدا فتوای
ترجمه قرآن کریم به فارسی را مطرح
کردند که این خود به خود سندیت و
عظمتی برای زبان فارسی به همراه
داشت و سپس سران سلجوقی دستور
دادند که دیوان‌های عربی همه به
فارسی ترجمه شوند و نکته‌حائز توجه
این است که اینها فقط بعد محدودی را
در بر می‌گیرند؛ در حالی که اثر
فردوسی از لحاظ تاریخ ادبیات ارجح
است.

دعوت وزارت فرهنگ و ورزش و

کتابخانه ملی قزاقستان از رئیس

انجمن ترویج زبان و ادب فارسی

دکتر سید علی اصغر میرباقری فرد
رئیس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی
به دعوت وزارت فرهنگ و ورزش و
کتابخانه ملی قزاقستان در همایش دو
سالانه

شاعری نوگرا و هنجارشکن
همچون نیما یوشیج و ادیبی
کهنه‌گرا و لغت‌شناس مانند
علامه دهخدا بود، خاطر نشان

کرد: من و بسیاری دیگر از شخصیت-
های ادبی ایران دکتر معین را ندیده‌ایم
اما با آثار استاد مانوس هستیم و منظومه
فکری او را مورد تمجید و ستایش قرار
خواهیم داد.

سخنرانی دکتر محمد کاظم کهدویی نائب رئیس هیأت مدیره انجمن

دکتر محمد کاظم کهدویی، در
مراسمی که به مناسبت روز ملی
ریاضیات و روز بزرگداشت خیام
نیشابوری، به دعوت دانشگاه امام
جواد(ع) یزد، برگزار شده بود،
سخنرانی ایراد کرد.

دکتری ادبیات استاد معین است، اظهار
کرد: استاد معین ایران پیش از اسلام و
ایران پس از اسلام را پیوند زد و با
تالیف «فرهنگ معین» ادبیات ایران را
مهندسی کرد.

به گزارش ایسنا، مدیر قطب علمی
فردوسی‌شناسی و ادبیات خراسان علامه
قزوینی را کاشف هوش و شخصیت
بزرگ دکتر محمد معین و معرف او به
علامه دهخدا دانست و افزود: علامه
دهخدا که از کار جمع‌آوری لغتنامه
خسته شده بود، ادامه کار را به استاد
معین سپرد و امروز فرهنگ معین به
عنوان منبع تحقیق و دانش پژوهی در
اختیار همگان قرار دارد.

وی استاد محمد معین را احیاگر
فرهنگ برهان قاطع و یادداشت‌ها و
حواشی آن دانست و تصریح کرد: استاد
معین در ۳۲ سالگی موفق به خلق چنین
آثاری شد که نشان دهنده اوج کمال
این استاد فرهیخته زبان و ادب فارسی
است.

مدرس دانشگاه فردوسی مشهد با
بیان اینکه استاد معین مورد تحسین

همچنین رئیس هیأت
مدیره انجمن، از دکتر
ضرغام (رئیس هیأت صندوق
حمایت از پژوهشگران و

فناوران) به علت توجه به حوزه ادبیات
عرفانی و مولوی پژوهی قدر دانی کرد.

نخستین کرسی پژوهشی حافظ به
مدیر مرکز حافظ شناسی اعضا شد.

دکتر کاووس حسن لی عضو محترم
هیأت مدیره انجمن ترویج زبان و ادب
فارسی در مصاحبه ای با خبرگزاری مهر
ابراز داشت: معرفی حافظ و پیامهای
انسانی او به جامعه جهانی. از نظر
ضرورت هویت طلبی و نقش آفرینی در
سطح جهان، نیز برای ما ایرانیان
ارزشمند است. در روزگاری که هر
ملتی به دنبال بهانه‌هایی برای شناخته
شدن در سطح جهانی دارد، حافظ
میتواند یکی از سرمایه‌های ارزشمند
جهانی باشد که متعلق به مردم ماست و
شناختن و شناساندن او به جهان می
تواند به افزایش اعتبار جهانی مردم ما
کمک کند.

کرسی مولوی پژوهی برای نخستین بار در کشور به
دکتر سید علی اصغر میرباقری فرد (رئیس هیأت مدیره
انجمن ترویج زبان و ادب فارسی) اهدا شد.

برای نخستین بار در کشور کرسی
پژوهی مولوی پژوهی به جناب آقای
دکتر سید علی اصغر میرباقری فرد،
رئیس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی
و مدیر قطب علمی تحقیق در متون
حکمی و عرفانی، اعطاء شده است.
دکتر میرباقری فرد در این زمینه
ابراز داشت: این کرسی در پی محقق
ساختن دو هدف عمده شامل ارائه یافته-
های جدید و نوآورانه در زمینه مولوی
پژوهی با تأمل در مبانی روش تحقیق،
احیاء و تصحیح متون در زمینه مولوی
پژوهی و دیگری فراهم ساختن زمینه
مناسب برای استفاده از ظرفیت‌های
مُشرب عرفانی مولانا برای اعتلای
فرهنگ جامعه در داخل و خارج از
کشور منطبق بر عناصر و محورهای
فرهنگ اسلامی ایرانی است.

افتتاحیه دوازدهمین گروه‌های انجمن ترویج زبان و ادب فارسی

استاد دکتر مهدی محقق عضو هیأت مدیره‌ی انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، و رئیس هیأت مؤسس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، با عنوان **"نقش فرهنگ در ادبیات فارسی"** به سخنرانی پرداختند و در آغاز به بالیدن و رشد انجمن ترویج که در سال ۱۳۵۰ تأسیس شده، خدای بزرگ را سپاس گفتند. و از پیشگامان انجمن، دکتر شهیدی، دکتر یوسفی، دکتر نورانی و صالی به بزرگی یاد کردند و

در این مراسم که با حضور اعضای هیأت رئیسه دانشگاه، مدیرکل آموزش و پرورش استان یزد، جمعی از دستداران زبان و ادب فارسی، استادان ریاضیات

دانشگاه، فرهنگیان، دانشجویان، و... برگزار شده بود، آقای دکتر کهدویی در خصوص خیام و بی خیالی، سخن گفت.

در این برنامه، همچنین از استاد

خدمات ارزشمند آنان را سرمایه‌ای دانستند که وظیفه همه فارسی‌زبانان پاسداشت آن است.

سیدحسن نواب زاده، معلم و پیشکسوت ریاضی یزد تجلیل شد.

قرن هفتم شعر فارسی را می خواندند و این بیانگر این نکته است که فارسی زبانی عالم گیر شده است، و

خصوصاً اینکه در آشنایی با اسلام از مهمترین مدخل‌های ورودی به فرهنگ-روایی و قرآنی است و زبان دوم دنیای اسلام است.

سخنرانی دکتر توفیق سبحانی

موضوع سخنرانی دکتر توفیق سبحانی درباره "معارف سلطان محقق کرکی" بود که نوه میرداماد و استاد شیخ بهائی و صاحب کتاب جامع المقاصد بود؛ ولی ایشان از ماجرای سی

سال پیش سخن گفت که کتابی را در مزار مولانا یافته و تصویر آن تهیه شده است و حاوی هفت مقاله است. جالب-ترین بحث این کتاب "مقالات برهان-الدین محقق ترمذی" در آن جای گرفته است کتابی که در ۲۵۴ صفحه نگاشته و تصحیح شده است. و بسیاری از اشعار

از زنده یاد ذبیح الله صفا و استاد معین گفتند و در وصف حال خویش این شعر را خواندند "هذا جزاء الذی اقرانه درجوا قبله....."

سخت است برای ملتی که بیگانگان فرهنگ او را بشناسند و او خود بی بهره باشد و شناسد آن ماری

شیمیل، نیکلسون، ژوکوفسکی، به تصحیح و درک متون ما اقدام کند. ایشان در ادامه سخن خود، به بیان بخشی از آمیختگی و نزدیکی فرهنگ ایرانی و اسلامی پرداختند؛ از جمله اینکه در صدر اسلام ایرانیان به سلمان فارسی نوشتند که سوره حمد را به فارسی

دوازدهمین گردهمایی بین المللی مورثی بایش

- مفتی زبان و ادب فارسی در وحدت ملی مردم ایران و دیگر فارسی‌زبانان جهان
- چابگاه زبان و ادب فارسی و ایران‌شناسی در فراسوی مرزهای ایران
- الزبیری و اثرگذاری متقابل ادبیات فارسی و فرهنگ اسلامی
- شبهه‌های ترویج زبان و ادب فارسی و ارتقای چابگاه آن
- روش‌های کاربردی آموزشی زبان و ادب فارسی
- انواع ادبی (حماسی، طنابی، عرفانی، تعلیمی و...)
- ادبیات معاصر (شعر و نثر)
- ادبیات انقلاب اسلامی و ادبیات پایداری
- ادبیات کودک و نوجوان (شعر و نثر)
- ادبیات اقلیتی، بومی و محلی کشور
- کتاب‌شناسی، نسخه‌شناسی و متن‌پژوهی
- تاریخ ادبیات، سبک‌شناسی، نقد ادبی و زیبایی‌شناسی
- نظریه‌ها و مکاتب ادبی
- دیسکور زبان، زبان‌شناسی، تاریخ زبان فارسی و گویش‌های رایج زبان فارسی
- عرفان‌های کاذب و جریان‌های شبه‌معنوی در ادب فارسی
- ادبیات تعلیمی و موضوع‌های میان‌رشته‌ای
- کتاب‌های مرجع ادبی و فرهنگ‌های تخصصی و موضوعی در گستره زبان و ادب فارسی
- نقد و بررسی گرایش‌های رشته زبان و ادبیات فارسی
- نقد و بررسی پایان‌نامه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی در رشته زبان و ادبیات فارسی
- تحلیل محتوای کتاب‌های زبان و ادبیات معاصر
- اسیستانسی توجه متون ادبی از زبان فارسی به زبان‌های دیگر و از زبان‌های دیگر به زبان فارسی
- شکردهای آموزش مجازی در رشته زبان و ادبیات فارسی
- استفاده از امکانات رایانه‌ای در فعالیت‌های ادبی
- زبان فارسی و گونه‌های زبانی و ادبی آن در استان کرمانشاه
- تاریخ ادبی، گونه‌های ادبی، حماسی، عرفانی و... و آثار و مشاهیر آن در استان کرمانشاه
- تحلیل گونه‌های ادبی در استان کرمانشاه
- فرهنگ عامه و ادب محلی و اقلیتی در استان کرمانشاه
- دیگر موضوعات مرتبط با زبان و ادب فارسی

برگزارکنندگان: انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران، دانشکده ادبی

مهلت ارسال مقالات: ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۶

تاریخ برگزاری گردهمایی: ۱۵ شهریور ۱۳۹۶

پایگاه اطلاع‌رسانی گردهمایی: <http://con.fic.gov.ir/pl096>

نشانی دبیرخانه: کرمانشاه

مقام: استان، باغ ایرانشهر، دانشگاه رازی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، گروه زبان و ادبیات فارسی

تلفن دبیرخانه: ۰۳۲۳۲۳۲۳۰۹

هواشماره: ۰۹۹۰۵۰۰۵۷۰۵ و ۰۹۹۰۳۳۰۳۳۰۳

(موزون، متکرر و متساوی بودن را) مد نظر داشته باشیم باید شعر نیما و تمام پیروان وی را از دایره شعر را خارج کنیم.

سخنرانی دکتر

سید علی اصغر میرباقری فرد

رئیس هیأت مدیره انجمن

دکتر سید علی اصغر میرباقری فرد
رئیس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی،

در سخنرانی خود در افتتاحیه‌ی دوازدهمین گردهمایی بین‌المللی زبان و ادب فارسی، زبان و ادب فارسی را میراث بزرگ و فرهنگ اسلامی - ایرانی دانستند و افزودند وظیفه ماست که درباره‌ی این میراث باید سه رویکرد در پیشه بگیریم.

۱- از زبان و ادب فارسی مراقبت

کنیم

۲- جایگاه آن را برای تعالی

فرهنگی جامعه بهره بگیریم.

رئیس انجمن زبان و ادب فارسی

تحقق این اهداف را یک وظیفه‌ی ملی

سوانح احمد غزالی در آن جای گرفته است.

ایشان می گوید بعد از چاپ کتاب متوجه اغلاط بسیار آن شده‌اند و در همین جا اعلام می کنم که تصمیم به تصحیح مجدد این کتاب دارم و از چاپ این کتاب تبری می جویم کتابی که بسیاری از داستان های مثنوی و حدیقه سنایی در بر دارد.

سخنرانی دکتر پورنامداریان

دکتر پورنامداریان سخنرانی خودشان را با عنوان تفسیر و تأویل شعر ارائه دادند، ایشان ضمن ارائه مقایسه در معنای امروزی و قدیمی شعر تأکید کردند که شمس قیس رازی، شعر را کلامی موزن، اندیشیده، مرتب معنوی، متکرر، متساوی

و آخر آن به یکدیگر مانده...

به نظر ایشان این تعریف همان تعریفیست که ما خلاصه آن را موزون و مقفّا می نامیم، اما امروزه ما چنین تصویری از تعریف شعر نداریم چرا که اگر بخواهیم تعریف شمس قیس را

پیام دکتر صدرا عادل
رئیس فرهنگستان

زبان و ادب فارسی،
به دوازدهمین گردهمایی بین المللی
« انجمن ترویج زبان و ادب فارسی »

بسم الله الرحمن الرحيم

فرصت برپایی گردهمایی سالانه انجمن ترویج زبان و ادب فارسی را مغتنم می‌شمارم تا سلام و سپاس خود را به محضر اعضای محترم این انجمن و استادان و ادیبان ارجمند شرکت کننده در این گردهمایی تقدیم کنم، و از دانشگاه رازی کرمانشاه نیز به سبب میزبانی این گردهمایی سپاسگزاری می‌نمایم.

ترویج زبان و ادب فارسی، در جمهوری اسلامی، یک وظیفه ملی در جهت تقویت هویت ملی ایرانیان است و تلاشی والا و ستودنی به شمار می‌آید.

این وظیفه، به نحو عام، بر دوش همه ایرانیان، و به نحو خاص، وظیفه استادان زبان و ادبیات فارسی در دانشگاههاست. انجمن ترویج

دانشتند و افزودند همه دانشگاه‌ها، مراکز، نهادها در وزارت علوم و دیگر نهادها لازم است این رسالت عظیم را مد نظر خود قرار دهند.

یکی از ظرفیت‌های مهمی که می‌تواند در این زمینه نقش مهمی ایفا کند، تشکیل و فعالیت انجمن‌های علمی است. یکی از قدیمی‌ترین و مهم‌ترین این انجمن‌ها، انجمن ترویج زبان و ادب فارسی است.

این انجمن از سال ۱۳۵۰ به همت استاد مهدی محقق و جمعی دیگر از همکارانشان تأسیس شد.

این انجمن در دو دوره قبل و بعد از انقلاب فعالیت‌های خود را پی گرفته. و پس از پیروزی انقلاب اسلامی با عنوان انجمن ترویج زبان و ادب فارسی فعالیت‌های خود را دنبال کرده است.

رئیس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی در ادامه سخنرانی به محورهای عمده و متنوع فعالیت‌های این انجمن اشاره کرده و ادامه دادند: این انجمن برای

تحقق سه هدف یاد شده (مراقبت، ارتقای فرهنگی جامعه، هدف سوم چیست؟) فعالیت خود را دنبال می‌کند.

افزون تر، تلاش و همت استاد
محترم جناب آقای دکتر
مهدی محقق عضو پیوسته
محترم فرهنگستان زبان و

ادب فارسی در تأسیس و اداره این
انجمن یاد کنم و از ایشان تقدیر کنم.
برای استاد محقق دوام سلامت و طول
عمر و برای ریاست جدید انجمن توفیق
آرزو می‌کنم.

گزارش دبیر علمی، همایش دوازدهمین گردهمایی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی

بسم الله الرحمن الرحيم

عرض سلام و ادب و احترام به پیشگاه
مردم شریف ایران اسلامی

معرفی گردهمایی:

دوازدهمین گردهمایی انجمن ترویج
زبان و ادب فارسی ایران، ۱۵ تا ۱۷
شهریورماه ۱۳۹۶، دانشگاه رازی-
کرمانشاه + دبیرخانه گردهمایی = ایجاد
دبیرخانه گردهمایی (آغاز کار و نگارش
پیشنهاد گردهمایی از ۹۴/۶/۱۱، همراهی
دانشگاه رازی از خردادماه ۹۵ و ایجاد
دبیرخانه گردهمایی از دیماه ۹۵ که با
هماهنگی هیأت مدیره انجمن ترویج زبان
و ادب فارسی فراخوان را با نگاهی نو در
سامانه انجمن نهادیم و پس از دریافت
سامانه از پایگاه استنادی علوم جهان اسلام

زبان و ادب فارسی، چنانکه از نام آن
دانسته می‌شود، می‌تواند نقش مؤثری در
تحقق این امر و تأمین این مقصود داشته
باشد و گردهمایی‌های سالانه نیز مجال
به دست می‌دهد تا استادان حاضر در
این گونه اجتماعات علمی دغدغه‌ها و
راه حل‌های مورد نظر را مطرح سازند و
اندیشه‌های خود را پس از مشورت با
دیگران به مرحله عمل نزدیک سازند.

اینجانب پیشنهاد می‌کنم انجمن، در
گردهمایی‌های سالانه خود، هر ساله
موضوع و مسئله معینی را به بحث و
بررسی بگذارد و از استادان
شرکت کننده بخواهد تا مقالات خود را
صرفاً در باب همان موضوع بنگارند. این
پیشنهاد مبتنی بر این فرض است که قبلاً
چنین تدبیری اندیشیده نشده باشد. نکته
دیگری که ذکر آن را مفید می‌داند این
است که جا دارد استادان محترم، در
حفظ پیوند میان سنت و نوآوری و
ایجاد توازن میان این دو جنبه، عنایت
خاصی داشته باشند تا پیشرفتی مبتنی بر
اصول و مبانی در عرصه زبان و ادب
فارسی از رهگذر مقالات پژوهشی
استادان و پایان‌نامه‌های دانشجویان این
رشته عاید کشور شود. اکنون که
مدیریت انجمن بر عهده استاد محترم
جناب آقای دکتر میرباقری نهاده شده،
بر خود واجب می‌دانم این مسئولیت را
به ایشان تبریک بگویم و از نیم قرن، بل

برتر این گردهمایی را در چرخه داوری خویش بررسی، پذیرش و چاپ خواهند کرد که دبیرخانه دوازدهمین گردهمایی بین‌المللی ترویج

زبان و ادب فارسی انتظار دارد، این مهم هر چه زودتر به بار بنشیند.

دستاوردهای گردهمایی:

- دریافت بیش از ۱۵۰۰ مقاله:

دوازدهمین گردهمایی ترویج زبان و ادب فارسی با میزبانی دانشگاه رازی در کرمانشاه بیش از ۱۵۰۰ مقاله را دریافت

کرده است که این حجم از

مقاله بیش از ۱۲

هزار بار بین

پژوهشگران،

دبیرخانه

گردهمایی و

داوران محترم

گردش کار

داشته است که اگر هر مقاله را ۲۰ صفحه فرض کنیم که فرضی حداقلی است، بیش از ۲۴۰ هزار صفحه کاغذ A۴ در فضای مجازی در گردش بوده است که خود کاری عظیم در راستای تحقق دولت الکترونیک و اقتصاد مقاومتی است.

- گسترش زبان فارسی چنان عنصر

پایه‌ای هویت و وحدت ملی،

احیای فرهنگ و گسترش آن در پرتو

گسترش زبان فارسی،

(ISC)، دبیرخانه گردهمایی از بهمن ماه ۹۵ تا پایان اردیبهشت ماه ۹۶ مقاله‌های پژوهشگران را دریافت کرده است که تعداد مقالات دریافتی بیش از ۱۵۰۰ مقاله در ساحت‌های گوناگون (۱۲ عنوان اصلی: ادب حماسی، عرفانی، غنایی، معاصر، فرهنگ و ادب عامه، ادبیات کودک و نوجوان، ادبیات تطبیقی، ادبیات تعلیمی، نقد و نظریه ادبی، ساحت‌های میان‌رشته‌ای چون ادبیات و فلسفه، ادبیات و روانشناسی، ادبیات و تربیت، ادبیات و دانش‌های اجتماعی و ...) ادب پژوهی بوده است.

- شورای

علمی گردهمایی:

اعضای شورای

علمی گردهمایی

بیش از یکصد استاد

صاحب نام ملی و

بین‌المللی زبان و

ادبیات فارسی با

رتبه استادیاری، دانشیاری و استادی که هر یک ساحت ویژه‌ای از فرهنگ و ادب ایران، این بر و بوم کهن آوازه و جهان را می‌کاوند و نیز بیش از یکصد و پنجاه داور خوشنام از میان استادان ارزشمند زبان و ادب فارسی.

- مجله‌های پشتیبان: ۱۰ مجله

علمی- پژوهشی در ساحت‌های گوناگون

ادب فارسی: ادبیات عرفانی، ادبیات

تعلیمی، ادبیات غنایی، ادبیات کودک و

نوجوان، ادبیات تطبیقی، فنون ادبی، شعر

پژوهی، متن‌شناسی و متن‌پژوهی مقالات

۱۵۰۰ مقاله چاپ متن کامل خواهند شد و حدود ۱۹۰ مقاله با نمره ۵۰ تا ۵۷/۵ صرفاً در حد چکیده پذیرش گرفته اند و مقالاتی که نمره داوری آنها

زیر ۵۰ بوده، با عدم پذیرش مواجه شده اند.

- بر این اساس، متن کامل ۶۳۰ مقاله در مجموعه مقالات و نیز ۸۲۰ چکیده مقاله در مجموعه چکیده مقالات گردهمایی چاپ خواهد شد که با بهره گیری از نرم افزارهای ویژه با رویکرد قابل جست و جو در اختیار پژوهشگران گرامی نهاده خواهد شد.

- ارتباط با بدنه جامعه و مردم از طریق نشست های چندگانه مانند نشست: ۹۶/۵/۱۵ با بیش از ۲۰ اداره کل

و نهاد با وظایف سازمانی معطوف به مسائل فرهنگی به ریاست استاندار محترم، جناب آقای دکتر رازانی، نشست ۹۶/۶/۱ با مسؤولان انجمن ها و کانون های ادبی و نیز ۹۶/۶/۲ با سرگروه های آموزشی درس زبان و ادبیات فارسی مناطق و نواحی اداره کل آموزش و پرورش استان، دیدارهای گوناگون برای تبیین رویکردها و اهداف گردهمایی با دفتر امام جمعه محترم نماینده ولی فقیه در استان، استاندار محترم و مدیران کل و رؤسا و مسؤولان نهادهای

حضور حدود ۲۵۰ استاد ملی و بین المللی از ایران و جهان در کرمانشاه برای سه شبانه روز،

پیوند بین نسلی سه نسل پیشکسوتان، میان راهان و نسل نو (دانشجویان) و شناخت رنج ها و تلاش هایی که عزیزان پیشکسوت در پویایی زبان فارسی داشته اند،

خیزابهای علمی، فرهنگی و ادبی در کشور و استان میزبان (کرمانشاه)

ایجاد نشاط و بالندگی فرهنگی در میان دانشجویان، انجمن های ادبی و دبیران زبان و ادب فارسی

شناخت آثار و مفاخر فرهنگی کشور و استان میزبان گردهمایی (کرمانشاه).

آوردن دبیرخانه دائمی انجمن ترویج زبان و

ادب فارسی شعبه کرمانشاه به دانشگاه رازی به نمایندگی استان های غرب کشور برای بالندگی فرهنگی.

رویکردهای گردهمایی:

- ارزیابی علمی مقالات بر اساس شاخص های داوری بوده که از میان ۱۵۰۰ مقاله دریافتی، ۱۹۰ مقاله با نمره بالای ۷۲/۵ از نمره ۱۰۰ برای سخنرانی و چاپ متن کامل در مجموعه مقالات گردهمایی پذیرش شده، حدود ۴۲۰ مقاله با نمره ۵۷/۵ تا ۷۲/۵ برای چاپ متن کامل بدون سخنرانی که با این رویکرد ۶۳۰ مقاله از

درجه لیسانس گرفت. در ۱۳۳۷ هـ. ش تحصیلات عالی خود را در دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی

ادامه داد و در ۱۳۴۳ هـ. ش موفق به اخذ دانشنامه دکترا شد. حاکمی والا در کنار تحصیل در دانشگاه، در مدارس «سپهسالار» (شهید مطهری کنونی) و «مروی» به تحصیل ادبیات عرب و علوم و معارف اسلامی نیز پرداخت و «مقامات حریری»، «مغنی اللیب»، «مکاسب»، «شرایع» و «سیوطی» را خواند. او از ۱۳۴۳-۱۳۴۷ هـ. ش در وزارت آموزش و پرورش به خدمت پرداخت. در ۱۳۴۷ هـ. ش با درجه استادیاری به دانشگاه تهران منتقل شد. در ۱۳۵۲ هـ. ش درجه دانشیاری و در

۱۳۶۲ هـ. ش به مرتبه استادی نائل آمد و سرانجام در مهرماه ۱۳۶۹ هـ. ش به عنوان استاد ممتاز دانشگاه برگزیده شد. دکتر حاکمی علاوه بر آن اهل شعر هست و در ۱۳۳۵ هـ. ش مجموعه اشعار خود را با عنوان «شکوفه» منتشر کرد.

استانی، ارتباط با نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلام و خبرنگاران رهبری.

اهداف گردهمایی:

گسترش زبان فارسی چنان عنصر هویت ساز ملی، چنان که هر واژه باری فرهنگی دارد و حیات فرهنگ وابسته به حیات واژه‌های یک زبان و امنیت و آرامش در گرو پرداختن به زبان و فرهنگ است، حضور حدود ۲۵۰ استاد دانشگاه در سطح ملی و بین‌المللی برای آشنایی دانشجویان با دانش و بینش آن‌ها، پیوند بین نسلی برای دمیدن انگیزه و امید در دانشجویان، خیزاب‌های علمی، فرهنگی و ادبی در میان همکاران و دانشجویان، انجمن‌های ادبی و دبیران زبان و ادبیات فارسی، ایجاد نشاط و بالندگی در جامعه فرهنگی- ادبی دانشگاه و استان، ترویج آثار ارزشمند فرهنگی- ادبی استان، افتتاح شعبه انجمن ترویج زبان و ادب فارسی- شعبه کرمانشاه در دانشگاه رازی.

یادی از رفیقان در نیمه اول سال ۱۳۹۶ دکتر اسماعیل حاکمی والا

مرحوم استاد دکتر اسماعیل حاکمی، سال ۱۳۱۵ در آبادان متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در بوشهر، آبادان و شیراز گذراند و از دبیرستان «سلطانی» شیراز دیپلم ادبی گرفت. در ۱۳۳۴ هـ. ش به دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران رفت و در رشته زبان و ادبیات فارسی

استاد محجور فرزند استاد
عبدالحمید اسیر، معروف به

«قندی آغا» از بیدل شناسان معروف افغانستان بود.

وی در سال ۱۳۲۴ خورشیدی در قندهار به دنیا آمد. تحصیلاتش را در مکتب عالی نجات در کابل به پایان رساند و سپس از دانشگاه اقتصاد دانشگاه کابل لیسانس گرفت. قریب به ۲۳ اثر از خود بر جای گذاشت که تعدادی از آنها همچون: بیدل، من و بیدل، داغ محرومی، سیرت النبی و ... به زیور طبع آراسته شده است.

و بزرگان و ادیبان و شاعران و نویسندگان در آن مراسم معنوی و علمی شرکت و سخنرانی می کردند و استاد مهجور، با احساس و شوری وصف ناپذیر، پذیرای آنان بود. این استاد گرانمایه، سرانجام روز یکشنبه ۲۵ تیرماه ۱۳۹۶ خورشیدی، چشم از جهان فرو بست.

انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، رحلت این استاد فرهیخته و بزرگوار را به خانواده و بازماندگان ایشان، و همه اهل دانش و ادب تسلیم می گوید و غفران ابدی بریا آن بزرگ، از درگاه خداوند منان مسألت می دارد.

دکتر حاکمی سردبیری مجله - دانشکده ادبیات، سرپرستی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، معاونت پژوهشی دانشگاه علامه طباطبایی، عضویت شورای گسترش زبان فارسی، سرپرستی کمیته تخصصی زبان و ادبیات فارسی و عضویت قطب عرفان دانشگاه تهران را در کارنامه خود دارد.

آثار متعددی از این استاد برجسته تاکنون منتشر شده است که از آن جمله می-توان به تألیف کتاب های «دستور زبان فارسی» (۲ جلد)،

«آشنایی با ادبیات فارسی»،

«آیین فتوت و جوانمردی-»،

مجموعه مقالات «طیران آدمیت»،

«گفتارهای دستوری»،

«سماع در تصوف»،

«پندنامه عطار»،

و تصحیح کتاب های «بهارستان»

جامی، «ترجمان البلاغه»،

«تحفة الملوک» تستری،

ایشان در اول اردیبهشت سال ۱۳۹۶

دار فانی را وداع گفت،

انجمن ترویج زبان و ادب فارسی

این ضایعه را به خانواده ایشان و ملت

شریف ایران تسلیم عرض می نماید.

استاد عبدالغزیز مجبور

بیدل شناس، شاعر و نویسنده معاصر

افغانستان در گذشت.